Slikken vd Heen (oost)

(Het ringen van de Bruine Kiekendief)

In 1995 waren er maar liefst 9 broedgevallen van de **Bruine Kiekendief** *(Circus aeruginosus*) op de Slikken vd Heen oost. Ook de **Grauwe Kiekendief** *(Circus pygargus)* maakte (voor één keer) zijn opwachting. In 1996 werden 24 jongen van de Bruine Kiekendief voorzien van een ring. Deze pdf beschrijft hoe dat in zijn werk ging.

De witte stippen geven aan waar in 1995 de 9 nesten lagen van de **Bruine Kiekendief**. De rode stip geeft het nest aan van de **Grauwe Kiekendief.**

Omdat het vrouwtje van het nest vloog ontdekte ik op 18 mei 1996 het nest van een **Bruine Kiekendief** met maar liefst 8 eieren. Hoewel dat vrij uniek schijnt te zijn werd ook in 1994 en 1995 een nest met 8 eieren aangetroffen. 10 dagen later lag er een jong in het nest. Een ander ei vertoonde barstjes.

Het grootteverschil van de jongen uit één nest kan opmerkelijk zijn. Vier jongen van dit nest zouden uitvliegen, Twee jongen waren plotseling verdwenen. Het zou kunnen dat die door de anderen zijn opgegeten. Twee eieren kwamen niet uit.

Net uit het ei proberen ze zich al met opengesperde snavel te verdedigen.

Als je vanaf de Heense Dijk de Bruine Kiekendief ergens in de ruigte ziet verdwijnen weet je dat daar het nest kan zijn. Iemand gaat het gebied in. De koers wordt bepaald aan de hand van armbewegingen van iemand die op de dijk is achtergebleven. De afstand is soms zo groot dat de man in de ruigte zijn kijker moet gebruiken om de aanwijzingen te kunnen volgen. Zelfs dan vind je het nest van 1x1 meter soms pas als het vrouwtje weer opvliegt.

Om geen spoor van gebroken stengels door het wilgenroosje te trekken boog ik de halmen met twee handen uiteen. Je kon dan beter de plek zien voor het neerzetten van je voeten. Bij meerdere bezoeken is het echter niet te voorkomen dat er een soort paadje naar het nest wordt getrokken. Alleen al om die reden is regelmatig nestbezoek sterk af te raden.

Door het paadje wordt het nest toegankelijker voor Vos, Kat of Bunzing. Dieren met een prima reukvermogen. Ze kiezen de gemakkelijkste weg!

De jongen zien er al woest en gevaarlijk uit en zijn niet van plan met zich te laten sollen.

Op 18 juni 1996 was echter de tijd aangebroken om ze te ringen. Niet bij het nest, want dan wordt de omringende begroeiing teveel plat getrapt. In een grote tas met platte bodem en nog een paar jongen in de armen worden ze naar een geschikte ringplek gebracht.

Ringer **Harry van Vugt** kon met hulp van onze vogelwerkgroep aan zijn taak beginnen.

Door het verschil in pootmaat en gewicht konden 12 vrouwtjes en 12 mannetjes worden vastgesteld.

(vrouwtjes zijn zwaarder en groter)

Harry van Vugt kijkt hoe Kees Baselier een jonge Kiekendief weegt.
Hans Donkers noteert de gegevens. Hangend aan de unster ziet het jong er hulpeloos uit. Niettemin wist hij nog in een vinger te bijten!

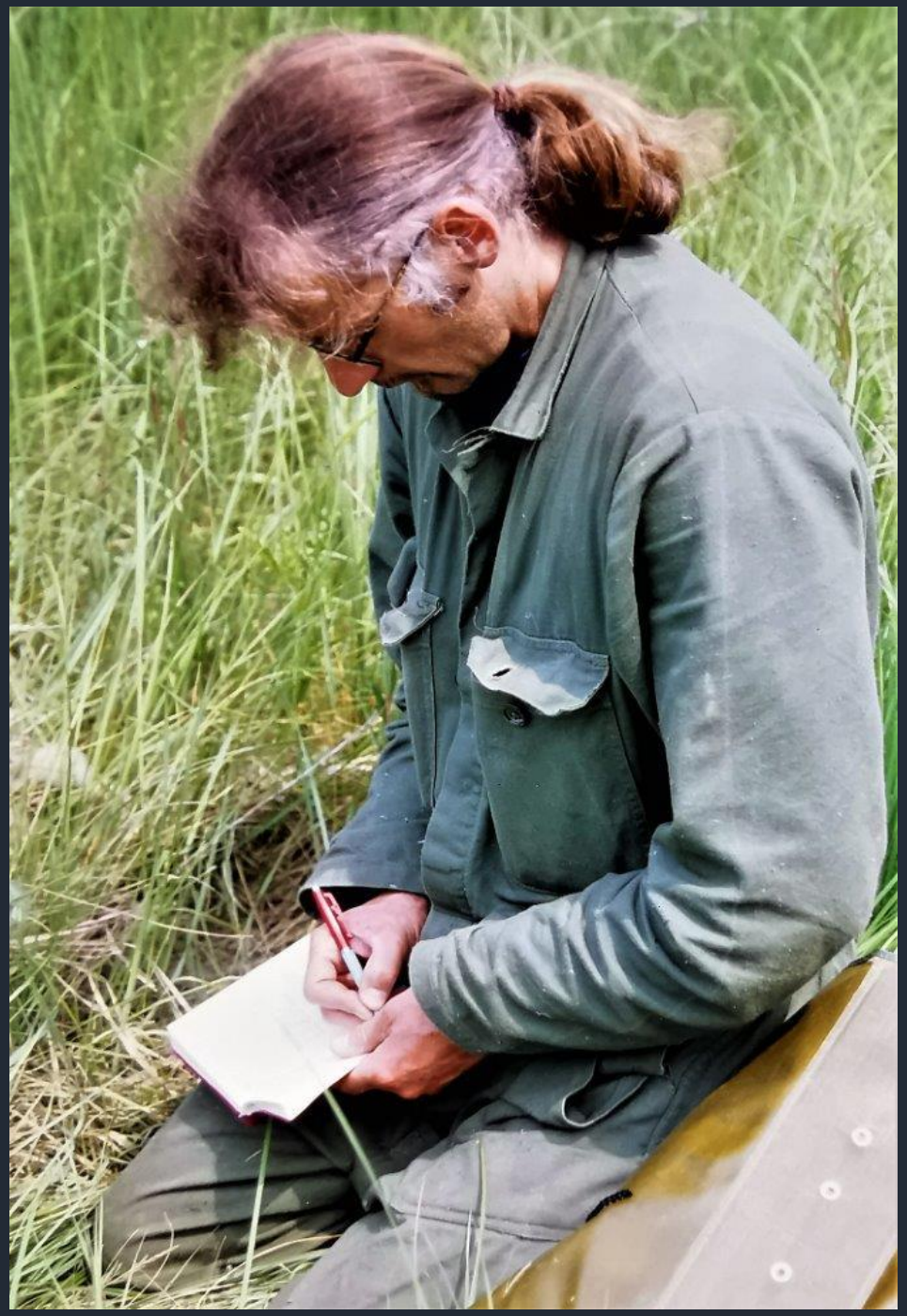

De achterteen en middenvoorteen opmeten is nog niet zo eenvoudig. Zo klein als ze zijn hebben ze al krachtige poten.

Ze doen ook bliksemsnelle uitvallen. Kees en Hans liepen dan ook schrammen op van de vlijmscherpe nagels. Zelfs de neus van Kees werd niet gespaard!

Vijf donsjongen kregen een iets grotere vrouwenring. Het gevaar dat ze een kleinere (en later misschien knellende) mannenring zouden krijgen werd zo voorkomen.

Overigens zag Hans Donkers aan het postuur van de donsjongen wat de mannetjes en de vrouwtjes waren. Door latere controle werd dat ook bevestigd.

Daar sta je dan met een jonge Bruine Kiekendief in je handen en een roepende moeder boven je hoofd!

We hebben ons toegang verschaft tot het nest waar onze aanwezigheid niet gewenst is.

Vogels en alle andere dieren in de natuur dienen naar mijn mening niet onderworpen te worden aan wetenschappelijk onderzoek.

De zorg en uitbreiding van velerlei biotopen waar alles wat leeft en groeit zich ongestoord kan ontwikkelen lijkt me vele malen belangrijker dan de vleugellengte van een jonge Bruine Kiekendief!

Foto: Merijn van Pul

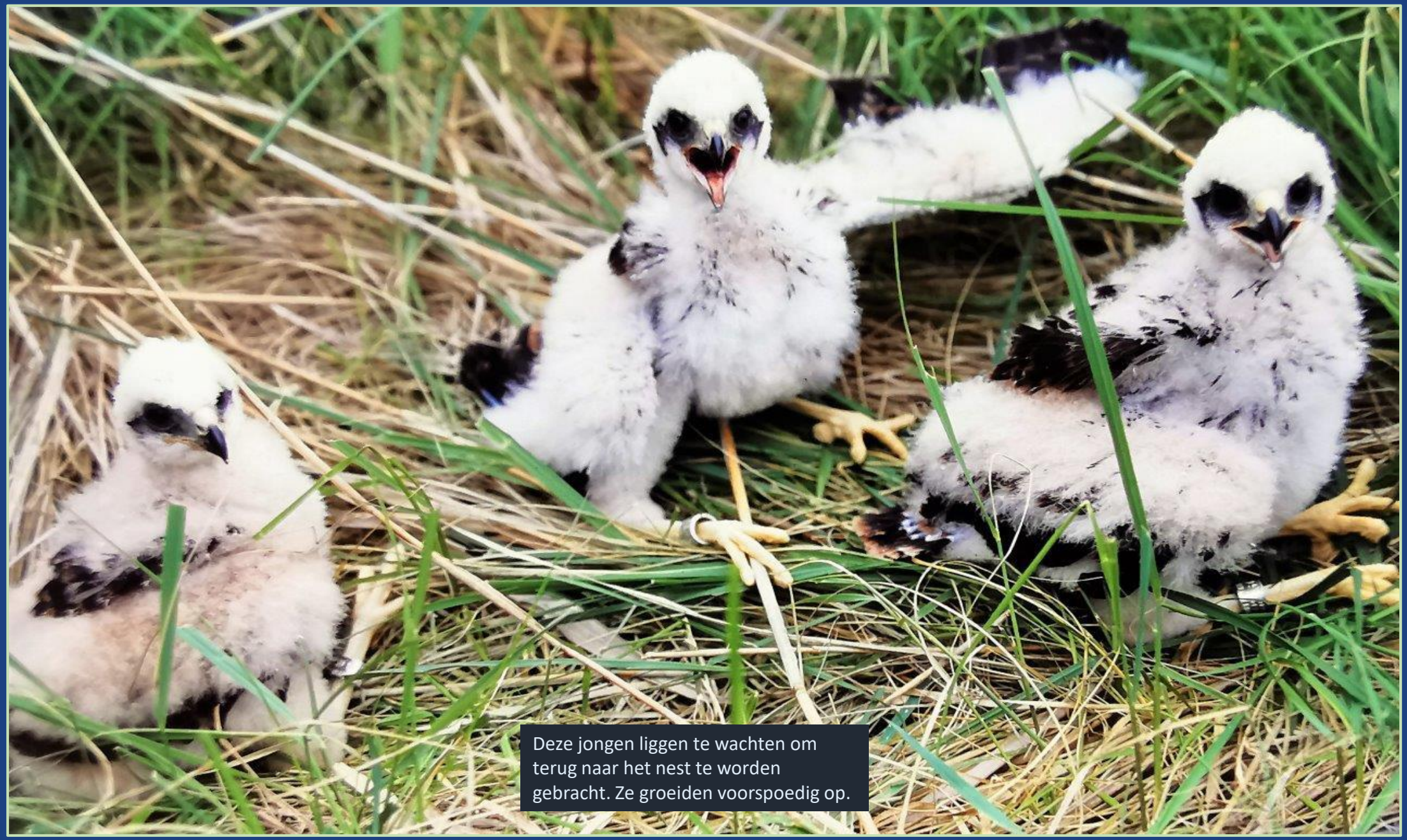

Deze jongen liggen te wachten om terug naar het nest te worden gebracht. Ze groeiden voorspoedig op.

Ook zij moeten nog terug naar het nest. Ze zijn al wat ouder. Hun definitieve verenkleed is al bezig het dons te verdringen.

Deze moet nog gering worden. Hans Donkers brengt alvast
een partijtje kiekendieven terug naar het nest.

Er wordt wel eens gezegd dat je dieren niet met mensen moet vergelijken. Ik vraag me af waarom niet? Dieren hebben alle essentiële dingen van het leven met ons gemeen. Geboorte, leven, dood, eten, drinken, slapen, liefde, seks. En het verstand dan?

Techniek en wetenschap leiden vaak tot een volstrekt misplaatst superioriteitsgevoel ten opzichte van het verdere leven op Aarde. Het is voornamelijk de mens die profiteert. Voor de Natuur op Aarde beginnen de vaardigheden van de Homo sapiens catastrofale vormen aan te nemen.

Opperhoofd Seattle zei in 1854: Wat er met de Aarde gebeurt, gebeurt met de kinderen van de Aarde”.

Als we ooit in een toestand van harmonie met de Natuur willen leven zullen we dieren moeten behandelen zoals we zelf behandeld willen worden.

Simpel voorbeeld waren de schapen op de Hollaerdijk op een snikhete dag in augustus. Ze verdrongen elkaar onder een oude voederkar voor een beetje schaduw.

Zou de boer zelf in een bontjas in de brandende zon gaan liggen?

Als het jong van een **Bruine Kiekendief** op deze manier in het nest ligt kun je beter maar even uitkijken. De poten schieten sneller uit dan het oog kan volgen. Het kan je zomaar een flinke schram opleveren of in het ergste geval een oog kosten!

Het luchtruim kiezen zal nog even op zich laten wachten, maar er is niets op tegen alvast wat vleugeloefeningen te doen.

Vanaf het ei tot uitvliegen duurt ongeveer 2 maanden.

Hier kun je mooi zien hoe het dons vervangen wordt door veren.

Net als wij weet hij niet wat
de toekomst brengen zal.

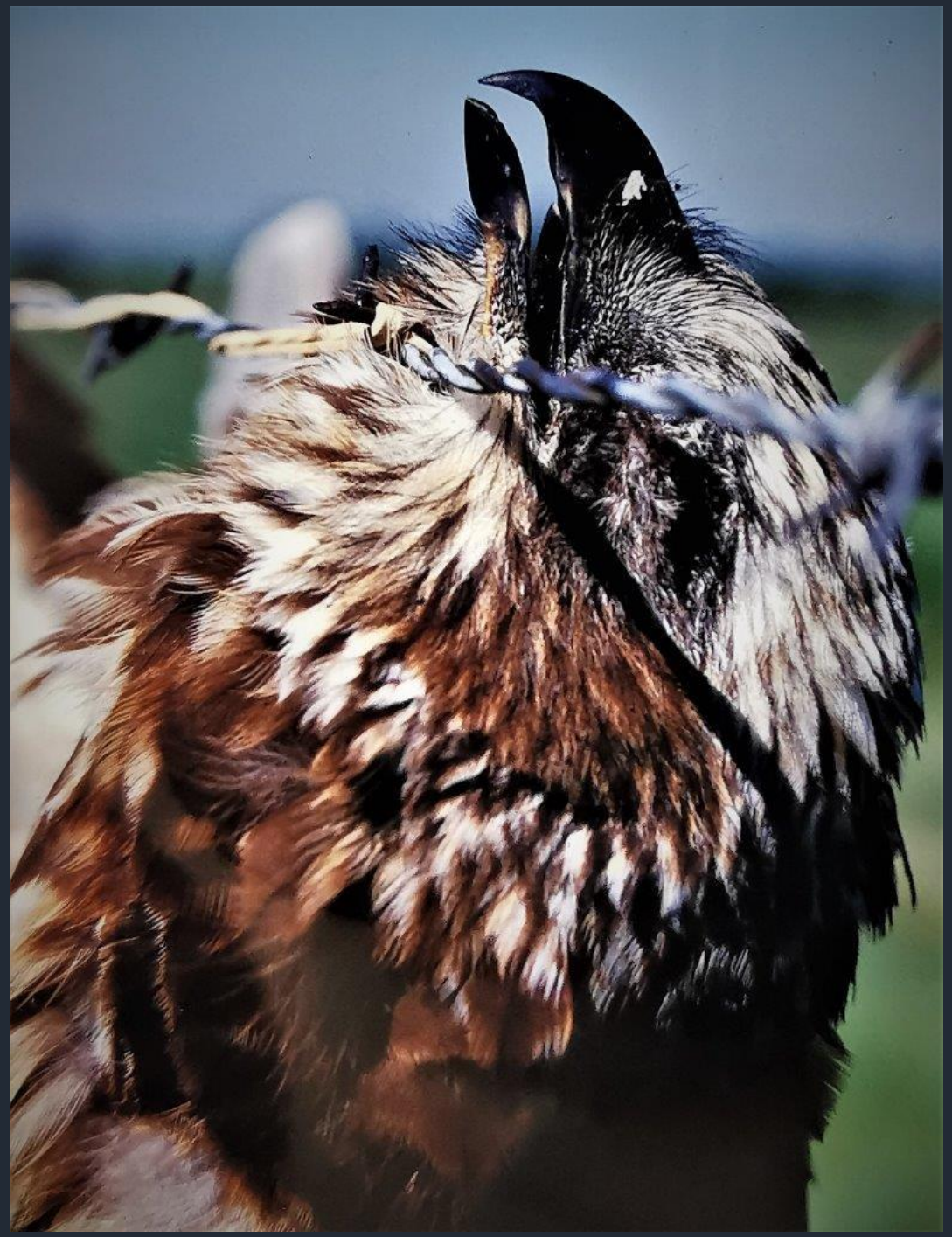

Als vogelliefhebber draait je hart om als je een dode **Bruine Kiekendief** tegenkomt die met elastiekjes aan het prikkeldraad is gebonden. We hebben hem laten onderzoeken in het vogelasiel Zundert. Hij had geen loodkorreltjes in zijn lichaam. Blijkbaar is hij dus toch niet afgeschoten.

Het zou kunnen dat de vogel al dood was of dat hij zich dood heeft gevlogen. Niettemin is het totaal respectloos om op deze manier met een vogel om te gaan.

Als ik mijn vermoeden uit moet spreken denk ik toch aan een jager. Zij staan vaak anders tegenover roofvogels dan natuurliefhebbers. Jagers zien de **Bruine Kiekendief** misschien als concurrent! Bovendien liepen er in die tijd meer jagers langs de Heense Dijk dan gewone wandelaars!

De voorgaande foto’s waren best heftig. Waar kun je dan beter van de schrik bekomen dan boven op de Hollaerdijk.

Boterhammen en thermosfles met koffie onder handbereik.

Genieten van de duizelingwekkende baltsvlucht van de **Bruine Kiekendief.**